

HELG OVER BISKOPSHAVN

NR. 1 - 2020 - 62. ÅRG.

Ordinasjonsfest for Jørgen Grimelid

Side 18-19.

Kristenarbeid under tyfonens herjinger Side 9-11

MINNEORD: To som bygget menighet Side 2-3

Australia brenner Side 6-7

Minneord

«SØNDAG ER KIRKEDAG»:
 Annik og Peter Frølich levde etter mottoet «søndag er kirkedag». Dette står som eksempel for oss andre. Peter døde 02.05.2017, Annik døde 25.12.2019.
 (Foto: Privat)

To menighetsbyggere

De fleste som i dag er aktive i Biskopshavn menighet husker ikke Annik og Peter Frølich, men alle kan finne spor ette hva de var med på å sette i gang.

FOR MANGE TAKKNEMLIGE I BISKOPSHAVN MENIGHET
 NILS AGNAR ELDHOLM

En menighet bygges kontinuerlig. Det startes et nytt kor, det inviteres til kurs i bibelkunnskap, det startes opp en konfirmantklubb eller en ny speiderpatrolje kommer i gang.

Ofta ser man at nye generasjoner har nye ønsker og nye opplegg. Likevel, det kan være godt å kunne bygge på et solid fundament skapt av tidligere generasjoner. I Biskopshavn menighet har man i dag god nytte av mye av det som ble bygget opp for 1-2 generasjoner siden.

Et allsidig eldretilbud

I 1966 ble Biskopshavn kirke tatt i bruk. Dette gav en mulighet for nytt driv over menigheten, hvis man hadde de

rette personene med de rette ideene. Annik og Peter Frølich var nylig flyttet inn i menigheten, og de kom tidlig med i den nye menighetsoppbyggingen.

Med de nye og store menighetslokalene så Annik Frølich muligheten for å bygge opp et godt fellesskap for pensjonistene, og det måtte være et opplegg av god kvalitet. Dette førte til et opplegg som besto av samling i Storsalen annenhver uke med interessante foredrag, gode smørbrød og hyggelig prat rundt småbordene.

Starten på samlingene var meget viktig: Det skulle være en kort gudstjeneste inne i kirken før man gikk inn i Storsalen.

Sammen med Magda Aase ble Eldretreffene satt i gang, og opplegget ble umiddelbart en suksess. I dag, over 50 år etter oppstarten, drives Eldretreffene etter samme opplegg! For å lette tilgangen på bibliotekbøker, fikk man en ordning med bokutlån under Eldretreffene. Mange eldre får problemer med føttene. Det ble derfor sørget for en mulighet til fotpleie etter Eldretreffene. Gjennom Diakonateret fikk Annik satt i gang trim for pensjonister, og Storsalen i kirkebygget egnet seg godt for dette.

Mange eldre hadde vansker med innkjøp og laging av middagsmat. Dette ble avhjulpet ved at pakker med middagsmat ble kjørt rundt til de som trengte denne hjelpen. Her lå Annik & co langt framfor kommunen, nå har andre tatt over dette. Det har vært mange rom som skulle få nye møbler, gardiner og annet inventar. Da var det alltid klart at her måtte Annik komme inn med sin kompetanse.

En mann med stor klokskap

Allerede som nyinnflyttet i menigheten ble Peter Frølich bedt om å bli med i en komite for drøfting av menighetens framtid. Jeg var også med i denne komiteen. Dette var mitt første møte med Peter Frølich. På hjemveien etter dette komiteemøtet tenkte jeg: «Dette er den klokeste mannen jeg har møtt i mitt liv».

Peter var med i menighetsrådet i 16 år. Han var ikke spesielt aktiv i debattene, men han satt og lyttet. Etter at alle argumentene var framkommet, hadde han klar det gode forslaget til løsning! Det var tydelig at han så løsninger fremfor problemer.

Peter Frølich var sentral ved blant annet menighetssamlingen

«Aksjon Ansvar» med over 20 studiegrupper, ved opprettelsen av Biskopshavn kirkes familierådgivningskontor, ved bygging av tilbygget til menighetshuset, ved omgjøring av kirkens tilfluktsrom til ungdomslokaler, ved omgjøring av den nedlagte Særegården til ungdomssenter for Biskopshavn og ved gjenoppbyggingen av Ankerhytten.

Menighetens hverdagsliv

Annik og Peter stilte opp og deltok aktivt i menighetens hverdagsliv. Det kunne være temakvelder i menighetshuset. Det kunne være at «Unge Hjem» arrangerte natursti fra kirken og opp til Øyjordsfjellet. Det kunne være at speiderne arrangerte menighetsdag på Særegården.

De var begge spesielt opptatt av arbeidet i Diakonateret. Ja, de støttet faktisk opp om all virksomheten i menigheten! For begge to var det naturlig å komme med oppmuntring og ros både til ung og gammel. Selv etter at helsen hindret dem å delta aktivt i menighetens liv, fulgte de med i det som skjedde. Og de gledet seg over alt det positive som fremdeles skjer i Biskopshavn menighet.

De fleste som i dag er aktive i Biskopshavn menighet husker ikke Annik og Peter Frølich, men alle kan finne spor etter hva de var med på å sette i gang: Eldretreffene blomstrer, pensjonistene trimmer fortsatt i Storsalen, ungdommene samles i Kirkekjelleren, Særegården er en perle for ung og gammel, tilbygget til menighetsavdelingen er i full bruk og Ankerhytten står fjellstøtt.

Vi kan spesielt minne hverandre om at Annik og Peter levde etter mottoet «søndag er kirkedag». Dette står som eksempel for oss andre. Peter døde 02.05.2017, Annik døde 25.12.2019.

Besøk av de tre vise menn

På årets juletreffest ble bibelfortellingen om tre vise menn, Jesus og Maria og den onde kong Herodes ble dramatisert av Isak, Sivert, Frode, Felix, Ingrid og Håkon.

TEKST: TOR MARTIN KOPPANG

Juletreffest er en god tradisjon som vi i Biskopshavn viderefører. Nytt av året er at vi starter med en kort gudstjeneste der Aspirantkoret synger.

Ellers var mat og juletrengang med fire ringer rundt treet og poser til barna fra nissen, samt at bibelfortellingen om tre vise menn, Jesus og Maria og den onde kong Herodes ble dramatisert av Isak, Sivert, Frode, Felix, Ingrid og Håkon.

Alt det praktiske er planlagt og gjennomført av Menighetsrådet. Godt jobba. Velkommen igjen til neste år på juletreffest i Biskopshavn kirke!

Mobilfoto: Marianne Johnsen

Prestens side

Hva trenger en som er i det dypeste mørke?

Jeg ble satt ut da nyheten om Ari Behns død kom på 1. juledag. Han var en som hørte til den kongelige familie og var kjent. Og så tok han livet sitt.

TEKST: TOR MARTIN KOPPANG

Hva kan vi si til dem som strever med livet og har det mørkt? Vi må alltid kunne si som Maud Angelica: «Det finnes alltid en utvei». Søk hjelp. Du er ikke alene i verden selv om det kjennes slik ut nå.

Familie, venner er glad i deg og står sammen med deg – selv om det ikke kjennes slik når du har det vondt inni deg.

Og så er det samtidig godt at vi har en større åpenhet om psykisk helse og sykdom i dag. At det er en sykdom.

Det er lov å snakke om det og ikke være flau; ikke fortie temaet – men det er selvsagt krevende. Så er det naturlig at tanker om å ta eget liv møter sterk motstand og vekker naturlig skyld hos den det gjelder. Det hører med til det å være et menneske – skapt av Gud.

Hva trenger en som er i det dypeste mørke? En som selv forsøkte å ta livet sitt som tenåring, sier det slik utifra sin erfaring: «Du kan ønske, håpe og jobbe for at jeg får det bedre, så raskt som mulig. Bare vis meg at du orker mitt mørke. At du holder ut med å vente. At det ikke haster med å få meg ut for alle dere andres skyld. Da kan det hende det blir litt vanskeligere å tro på den indre stemmen som stadig forteller meg at det blir bedre om jeg forsvinner.»

DU ER IKKE ALENE: Familie, venner er glad i deg og står sammen med deg – selv om det ikke kjennes slik når du har det vondt inni deg. (Illustrasjon: Oljemaleri av Vincent van Gogh)

Julekrybben gikk til Sætregården

Til orientering og trøst for alle oss som *ikke* vant: Denne vidunderlige krybben havnet på Sætregården – der vi vet den vil være til glede for mange – både store og små mennesker – i årene som kommer.

Stallen er håndlaget av Terje Bueide, som har spesialtilpasset den til de vakre figurene av den hellige familie – som er fra Demaco.

KAMPEN FOR SKAPARVERKET:
Om vi sluttar å bry oss, tar likegyldigheten
over. Om vi sluttar å ta vare på hjarta vårt,
sluttar livet å gå ut frå det.
(Illustrasjon hentet fra omslaget til
Kirkens klimamelding 2015).

Kan eg gjer' nokke med det?

Ta vare på skaparverket

Menighetsbladet ønsker å vera ei hjelp i kvardagen til nettopp å velge det gode. Til å bry seg. På ein overkomeleg måte. Vi vil gje dykk reiskapar og tips som de enkelt kan bruke. Vi har ein kamp å kjempe, både for skaparverket og for rettferd.

TEKST: HELEN TOPPE, DIAKON I SALHUS KYRKJELYD

Svolt, urettferd, miljøkatastrofer, krig, fattigdom, rasisme, overgrep, einsemd. Verda kan ta pusten frå oss, på godt og vondt. Vi kjenner på lysten til å halde all elendighet på ei armlengdes avstand. Kvardagen vår er travel nok. Livet krev oss.

Men stopp litt: om vi sluttar å bry oss, tar likegyldigheten over. Om vi sluttar å ta vare på hjarta vårt, sluttar livet å gå ut frå det. Som Robin Mark seier det i sangen «There's a Lot of Pain (Outrageous Grace)»: «*There's a lot of pain but a lot more healing/There's a lot of trouble but a lot more peace/There's a lot of hate but a lot more loving/ There's a lot of sin but a lot more grace*».

Vi kan, om vi vil. Vi kan, om vi tar eit steg om gongen. Vi kan, om vi fokuserer på det gode: Dele, rettferd, vern om skaparverket, fred, venskap, respekt, lytte, fellesskap, skapt i Guds bilde.

Klær + miljø kan vere sant

Mange klær inneheld miljøfarleg mikroplast som blir spreidd under produksjon, ved bruk og vask, og ikkje minst ved kast. Ta med brillene neste gong du kjøper klær og les på vaske-lappen kva klærne er laga av.

Å velge klær av naturfibre er klar tale frå forbrukarane til klesindustrien. Bruk forbrukarmakta di til å ta vare på skaparverket! Og husk: All klesproduksjon forureinar, så kjøp gjerne brukt.

• Kirkens Nødhjelp har ei sms-oppropsteneste der du kan signere ferdige opprop om rettferd i konkrete saker. Med di underskrift kan du vere med og gje beskjed til menneske med makt. Les meir på kirkensnodhjelp.no, eller send DELTA på sms til 2426 og bli med!

⚠ Syntetiske fibre		
✗ Polyester	✗ Spandex	✗ Polypropylen
✗ Nylon	✗ Elastane	✗ Polyuretan/PU/Kunstsinn
✗ Akryl	✗ Lycra	✗ Bonded leather
✗ Polyamid	✗ Polypropylen	✗ Gore-tex /Teflon /PTFE
✗ Modakryl	✗ Polyetylen	✗ Polar fleece
✔ Plantefiber		
✔ Bomull	✔ Coir	✔ Viskose
✔ Lin	✔ Spinnova	✔ Tencel
✔ Hamp	✔ Kapok	✔ Lyocell
✔ Jute	✔ Kork	✔ Modal
✔ Piña		✔ Bambus
✔ Ramie		✔ Cupro
✔ Kapok		✔ Veocell
✔ Dyreriket		
✔ Ull		
✔ Merino		
✔ Skinn		
✔ Silke		
✔ Kasmir		
✔ Mohair		
✔ Alpakka		

VELG NATURFIBER: Sjekk vaske-lappen når du kjøper klær, og velg klær laga av naturfibre – som ikkje inneheld mikroplast. (Kjelde: Framtiden i våre hender)

SKOGBRANNER I AUSTRALIA: Knusktørr vegetasjon og vind gjør at det er vanskelig å få kontroll over flammene i Australia. Bildet er fra Gaspers Mountain i desember 2019 – der et område på 5000 kvadratkilometer (omtrent en tredjedel av Hordaland) er rammet. (Foto: Meganesial/Creative Commons)

Vi kan ikke forvente at folkerike utviklingsland skal redusere sine utslipp dersom vi, i verdens beste land å bo i, ikke vil gjøre noe med våre utslipp. Men for å klare det må vi endre måten vi lever på.

TEKST: TOR D HANSON

Det skulle et barn til for at allmenheten her hjemme for alvor fikk øynene opp for utfordringene fra global oppvarming. Den svenske skolejenta Greta Thunberg har med sitt initiativ til skolebarns streik for klimaet ettertrykkelig satt problemstillingen på vår dagsorden.

Politikerne har også våknet. Statsministeren brukte store deler av sin nyttårstale til å understreke alvoret med oppvarmingen, og hvor viktig det er at vi i Norge gjør vårt for å stoppe den skremmende utviklingen – som vi akkurat nå ser konsekvensene av over hele det australske fastlandet.

I skrivende stund er 25 mennesker bekreftet omkommet i de voldsomme skogbrannene i Australia. Over 2000 bolighus har brent ned, og rundt 500 millioner dyr er døde. Nå er det ikke noe nytt fenomen med skogbranner i Australia, men den globale oppvarmingen kan være en av årsakene til at de er blitt mer intense og vanskelige å få kontroll over.

KREVER HANDLING NÅ

De forente nasjoner (FN) har satt opp stans av klimaendringene som et av sine 17 mål for en bærekraftig klode. Dette har de gjort fordi det er bred konsensus blant seriøse klimaforskere verden over om at menneskeskapt global oppvarming med påfølgende klimaendring er en alvorlig trussel for livet på jorden.

FNs klimapanel har satt to graders temperaturøkning som grensen for hva naturen kan tåle. To grader er definert i forhold til gjennomsnittstemperaturen i førindustriell tid, det vil si rundt midten av 1800-tallet. Dersom temperaturen stiger mer, kan klimaendringene komme fullstendig ut av kontroll.

Én av konsekvensene kan være en påfølgende irreversibel og rask smelting av landisen på Grønland og i Antarktis, noe som vil resultere i heving av havnivået på flere titalls meter. En kan tenke seg hvilke konsekvenser dette får for alle nasjoner med kystlinje og lavereliggende befolkete områder.

I 2015 var det et klimatoppmøte i Paris hvor politiske ledere fra mange av verdens nasjoner i samråd med forskerne ble enige om å forplikte seg til å gjøre alt de kan for at temperaturen ikke skal stige mer enn to grader, og helst ikke mer enn 1.5 grader.

CO2 SKAPER DRIVHUSEFFEKT

Forskerne forklarer global oppvarming med den såkalte drivhuseffekten. En rekke gasser, som vi mennesker slipper ut i atmosfæren, har den samme virkningen som glasset i et drivhus, og kalles derfor drivhusgasser eller klimagasser.

I et drivhus trenger synlig varmestråling fra solen gjennom glasset, mens den reflekterte usynlige varmestrålingen fra planter og inventar i drivhuset stoppes av glasset. Dermed holder drivhuset på energien fra solen, og temperaturen stiger. I drivhuset kontrollerer gartneren temperaturen ved hjelp av et enkelt ventilasjonsanlegg. For jordkloden eksisterer ikke noe enkelt ventilasjonsanlegg, og temperaturen blir derfor vanskelig å kontrollere når mengden av drivhusgasser øker.

Blant de vanligste drivhusgassene regnes karbondioksid (CO₂), metan (CH₄), vandndamp og lystgass (N₂O). Den viktigste av disse er CO₂. Gjennom klodens geologiske tidsaldre antar forskerne at det har vært en naturlig endring både i atmosfærens innhold av klimagasser og klodens gjennomsnittstemperatur. Men disse endringene har stort sett gått svært langsomt.

TILTAGENDE TEMPERATURSTIGNING

Ved å analysere is fra kjerneprøver tatt i Antarktis har forskerne kunnet danne seg et bilde av endringene i temperatur og innhold av CO₂ i atmosfæren over de siste 800.000 årene. Man har funnet en god korrelasjon mellom temperaturvariasjon og CO₂-innhold i atmosfæren, selv om det ikke er funnet forklaring på alle observasjonene fra målingene.

Temperaturen svinger med en karakteristisk periode på ca. 100.000 år. Disse temperatursvingningene antar man ikke skyldes økt CO₂-innhold i atmosfæren, men har sammenheng med en tilsvarende periodisk endring av jordens bane rundt solen som kan variere mellom tilnærmet sirkelformet til mer elliptisk form.

Man anslår i dag, basert på mange målinger, at gjennomsnittstemperaturen på kloden har økt med vel én grad Celsius siden førindustriell tid. Trenden i temperaturstigningen kan være tiltagende. Flere forskningsmiljøer har påpekt at ni av de ti varmeste årene den tiden det har vært ført statistikk over målt temperatur, har kommet fra år 2005 og senere.

Hvis man ikke gjør noen tiltak, men går for status quo, kan tograders-terskelen være nådd i løpet av 50 til 60 år. Dette er basert på ekstrapolering av en lineær trend beregnet fra årlige målinger i perioden 1989 og fram til 2018.

Noen forskere opererer med det såkalte «karbonbudsjettet». Etter deres analyser kan tograders-terskelen være nådd allerede i løpet av 25 til 30 år. Ved starten av den industrialiserte tidsalder var CO₂-innholdet i atmosfæren ca. 270 ppm (deler per millioner). De siste målingene viser at CO₂-innholdet i atmosfæren nå har passert 400 ppm.

NORGE BLANT VERSTINGENE

Det største bidraget til økt CO₂-innhold i atmosfæren kommer fra forbrenning av fossilt materiale: kull, olje og gass. Per enhet produsert energimengde gir kull størst CO₂-bidrag, mens gass gir ca. halvparten så stort bidrag. Gass er altså mye bedre enn kull skal man først bruke fossilt brensel. Forskjellige andre industriprosesser bidrar også med betydelig CO₂-utslipp. En vesentlig bidragsyter er sementproduksjon.

Også moderne industrialisert jordbruk bidrar til produksjon av drivhusgasser: lystgass (N₂O) og metan (CH₄). Bidragene fra disse tas med i oversikten ved å regne dem om til såkalte CO₂-ekvivalenter.

Det er viktig å få redusert de største bidragsyterne først dersom det skal monne på global basis. Da bør kullkraftverkene i folkerike land som Kina, USA og India elimineres raskt, og erstattes med klimanøytral kraftproduksjon. Tiltak er satt i gang. Men går det raskt nok, og har man fullgode alternativer til kull?

Så tenker vi gjerne at det er disse folkerike landene som er de store «klimaverstingene», og at de må rydde opp i sine egne saker. Men slik kan vi ikke tenke, for dersom vi ser på CO₂-utslipp per innbygger, blir bildet et helt annet. Da er vi her i Norge blant «verstingene» i Europa. Statistikk for 2018 viser at Norge slipper ut 8,3 tonn CO₂ per innbygger per år. Kina slipper ut 7,0 tonn. Gjennomsnittet for EU-landene er 6,7 tonn, mens gjennomsnittet på verdensbasis er 4,8 tonn.

Blant land som vi liker å sammenligne oss med, er det bare USA som er vesentlig verre enn oss. De slipper ut hele 16,6 tonn CO₂ per innbygger per år. Vi kan ikke forvente at folkerike utviklingsland skal redusere sine utslipp dersom vi, i verdens beste land å bo i, ikke vil gjøre noe med våre utslipp. Men for å klare det må vi endre måten vi lever på.

MENNESKENES FORVALTERANSVAR

Som kristne mennesker vet vi at Gud, som har skapt universet, har gitt oss mennesker et forvalteransvar over jorden. Allerede på et av Bibelens første blad slås dette fast: «Og Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han det, som mann og kvinne skapte han dem. Gud velsignet dem og sa til dem: 'Vær fruktbare og bli mange, fyll jorden og legg den under dere! Dere skal råde over fiskene i havet og over fuglene under himmelen og over alle dyr som det kryr av på jorden'.» (1. Mos 1, 26-28) I evangeliene blir forvalteransvaret utdypet. Ikke bare er mennesket satt til å forvalte jorden. Kirken – de som tror på Jesus – er satt til å forvalte all Guds nåde og velsignelse som Gud ved Jesus vil øse ut over hvert menneske. Men det er slik at det kreves troskap av en forvalter. Han eller hun må lytte etter, og søke sin herres vilje. Jesus sa: «Hvem er da den tro og kloke forvalteren som herren vil sette over tjenestefolket sitt for å gi dem mat i rett tid? Lykkelig er den tjeneren som herren finner i arbeid med dette når han kommer tilbake!» (Luk 12,42-43).

Levesettet i den vestlige verden, Europa og USA, har tradisjonelt vært basert på den jødisk-kristne kulturarven. Bibelen har gitt retningslinjene for etisk og moralsk adferd både i samfunn og familieliv. Mange vil hevde dette er årsaken til at det er i vår del av verden vi finner den høyeste industrielle utvikling og levestandard – som et resultat av Guds velsignelse.

Jeg skal ikke utdype, men bare nevne at mange av de personer som deltok i utformingen av disse landenes grunnlover for noen hundre år tilbake, var seriøst gudfryktige mennesker som tok sitt gudsforhold på ramme alvor, og som derfor søkte løsningen på store og små utfordringer nettopp i inspirasjonen fra Bibelen.

Tider og kulturer forandrer seg. Den gamle kristelige tankegang at «gudsfrykt med nøysomhet er en stor vinning» har ikke lenger særlig appell. Nå er det realisering av egen personlighet og lykke som opptar oss. Hedonismen har tatt overhånd uten at vi har tenkt så mye over det. Allerede for 50 år siden påpekte den kjente amerikanske teologen og filosofen Francis A. Schaeffer i sin bok «Death in the City» at den vestlige kultur var blitt «etter-kristen». Kristen kultur var blitt en minoritetskultur.

I løpet av de 50 årene som er gått siden da, kan dette inntrykket synes å være blitt enda tydeligere. Kanskje klimatrusselen vil få oss til å stoppe opp et øyeblikk så vi kan tenke gjennom hvordan vi lever, og hva vi kommer til å levere videre til kommende slekter?

Mer informasjon/kilder:

- *Burton Richter: Beyond Smoke and Mirrors - Climate Change and Energy in the 21st Century (Second Edition, Cambridge University Press, 2014)*
- *Nature nr. 399 fra 1999 (om is fra kjerneprøver tatt i Antarktis)*
- energiogklima.no/klimavakten/global-temperatur
- energiogklima.no/klimavakten/utslipp-per-innbygger

Åsane DØGNÅPEN
BEGRAVELSESBYRÅ TELEFON
55 18 90 00

OMSORG VED LIVETS SLUTT

WWW.ASANELEGRAVELSE.NO
BLOMSTERBESTILLING 55 19 72 05 | HILDESBLOMSTER.NO
VI LEVERER BLOMSTER FRAKTFRITT TIL
ALLE VÅRE SEREMONIER

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

Arna
GRAVFERDSBYRÅ

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging
ved begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyraa.no
Lakslia 13 • 5261 Indre Arna

Koba Christensen
BEGRAVELSESBYRÅ

130 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?
Vi har det du trenger for å dekke ditt nydelige festbord!

f Løiten Lys Bergen for mer informasjon.

Løiten Lys

Vi flytter til
Åsane Storsenter!
Åpner stor og fin
butikk i løpet
av mars!

www.loiten-lys-bergen.no

DET GODE BUDSKAP:
«Du er elsket av Herren
din Gud / Det er i sannhet
et kjærlighetsbud».
(Illustrasjon: Fra film-
plakaten til Jesus frå
Montreal, regissert av
Denys Arcand i 1989).

Trøst

Når alt er vanskelig
fremover se
Husk alltid på
at Herren er med

Tro, håp og kjærlighet
gir Han deg med
Søk trøst hos Herren
gjennom å be

Han kan forandre
ditt liv
blott en dag
Han viser nåde
bærer ei nag

Gled deg min neste
hjelpen du får
Herren vil trøste
og lege ditt sår

Ta imot Herren
og du blir fri
Livslyst og glede
Han deg vil gi

For du er elsket
av Herren din Gud
Det er i sannhet
et kjærlighetsbud

MARIANNE HÆGGLUND

Åsane Senter • Sletten Senter

Alltid en
anledning!

**TOPPE
BLOMSTER**
- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

**BERGEN
GRAVFERDSHJELP**

HVORFOR BETALE MER FOR
SAMME TJENESTER?

VI HAR FASTPRIS PÅ
SEREMONI, SOM
INKLUDERER ALT
DU TRENGER

DØGNVAKT 55 98 80 00

BERGENGRAVFERDSHJELP.NO
LUNDHAUGEVEIEN 14, 5221 NESTTUN

**Begravelsesbyrået for
byen og distriktet**

Solstrands
Begravelsesbyrå as

www.solstrands.no
post@solstrands.no

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

Medlem av
VIRKE
GRAVFERD

EN FLOTT PARK FÙLL AV SØPPEL:
Det vil ta to-tre år før byens brennerier
har klart å ta hånd om alt søppelet
som ble til under tyfon 19 og
enda en tyfon 13 dager etter.

Kristenarbeid under tyfonens herjinger

«I oktober i fjor ble vi hardt rammet en 64 mil bred tyfon som ødela enda flere hus enn under tsunamien i 2011» skriver Anniken Mori, som er misjonærpastor i den japanske byen Iwaki.

TEKST OG FOTO: ANNIKEN MORI

Jeg er fra Bergen, og ble 70 år i desember, men takker Gud for god helse og en særdeles vital ektemann, Akira (72), som stadig er på farten som tolk og forkynner og leder menigheten vi har fått bygge opp – i tillegg til sosialt arbeid.

Som min mann er jeg teologisk utdannet, og virker som forkynner og sjelesørger i menigheten i tillegg til kontaktskapende arbeid med engelskklasser, kunstutstillinger og omsorg for «psykisk svake».

Vi er utsendinger av Evangelisk Orientmisjon, jeg fra 1973 og Akira fra 1985, et år før vi giftet oss. Han er japaner, men han hadde base i Norge fra 1969 som musikkstudent, og virket senere i Misjon bak Jernteppet. Fortsatt arbeider vi og våre tre barn i Japan.

Tsunamien i 2011

Vi virker i Iwaki by i Fukushima fylke, som ligger 20 mil nord for Tokyo på østkysten av Japan mot Stillehavet og har 345.000 innbyggere. Dette er en av de største byene i Japan i omkrets, gjennomskåret av mange elver og slått sammen av 14 byer og landsbyer.

Under tsunamien i 2011 opplevde vi plutselig å bli et uland som ikke fikk vareforsyninger. Vi ligger bare 45 km syd fra de kjernefysiske kraftverkene som eksploderte på grunn av mega-

jordskjelvet 11. mars og tsunamien som fulgte. Folk rømte byen av frykt for stråling og fordi de ikke hadde vann i kranene.

Vi hadde akkurat kjøpt et treetasjes bygg i Iwakis sentrum, et tidligere vertshus med bingo- og sjekkested i 1. etasje. Forunderlig nok ble vannkranene ikke tomme her og vi kunne ta imot noen flyktninger og etterhvert mange frivillige hjelpere.

Mens vanlige folk stanset ved bygrensen vår, kom de kristne vennene våre daglig med all slags varer og bidro til å få levert dem til flyktninger. Førsteetasjen vår ble frimarked hvor sultne kunne komme og få det de trengte. Vi takker Gud for

---

Mens de fleste hus ikke hadde vann i kranene, rant det både kaldt og varmt vann i kirken. Vi kunne sette opp en plakate på veggene at «her er det vann».

---

hvordan Han la alt dette til rette etter at det lille kirkebygget vi hadde i utkanten av byen brant ned året før.

Gjennom 2011 hadde vi 50 frivillige i snitt per dag som lå i sine soveposer i 2. og 3. etasje og deltok i arbeidet med å mate og velsigne de rammede på ulike måter. Det viste seg etterhvert at strålingen her ikke var så ille, og samfunnet kom i gang igjen i mai. Men masse ryddearbeid trengtes. Om

MISJONÆRPASTORER I JAPAN: Anniken og Akira Mori er utsendinger av Evangelisk Orientmisjon, hun fra 1973 og Akira fra 1985.

sommeren kom våre to sønner fra Norge og USA og gledet seg over å hjelpe til. Vår datter ble ferdig med videregående i Tokyo den våren og deltok også.

Enda går det gode rykter i byen om vår menighet på grunn av dette hjelpearbeidet, og ekstra mange ble døpt i årene etterpå. En lærer ved et framstående buddhist-universitet besøkte oss med noen av sine studenter for å intervju Akira og finne ut hvorfor så mange kristne var på banen under katastrofen, mens buddhistene var passive. Læreren kom gjentatte ganger, og ba Akira om å skrive en rapport om arbeidet i et buddhistisk blad.

I 2012 ble bygget vårt innviet med kirkerom pluss kafe og kristen bokhandel i første etasje. Kaféen drives i dag av vår datter på 27 år. Når dette skrives er det «åpen mikrofon» der for byens amatørmusikere.

Oversvømmelser i 2019

I oktober i fjor ble vi hardt rammet av tyfon nr. 19 (den 19. av tyfoner som oppstod syd i Stillehavet og kom mot Øst-Asia i løpet av året). Den var 64 mil bred og ødela enda flere hus enn under tsunamien i 2011.

13 fylker ble rammet. I vår by ble 100.000 biler ødelagt. En av dem var vår egen da Akira tok en tur ned til kirken for noen forberedelser til søndagens gudstjeneste fra den solide åsen vi har vårt private hjem på 1.8 km fra kirken. Det var 12. oktober. Da han skulle kjøre hjem kl. 00.30 om natten, hadde elven vi må krysse på veien svømt over. Broen vi pleier å kjøre over var dekket av vann.

Akira fant det mulig å kjøre over nabobroen, men den brede veien på den andre siden var blitt en elv. Bilen sank ned i et søkk og der ble den stående. Han prøvde å skyve den framover med vann til hoftene, men ga opp da han

kjente kraften i vannstrømmen. Så gikk han hjem mens det surklet i sko og klær og takket Gud at han ikke ble andpusten oppover bakkene. Bilen var 23 år gammel, nå har han fått en som bare er 13!

Vår nygifte sønn og hans kone overnattet heldigvis hos oss den natten, for de fikk 80 cm høyt vann fra en elv inn i huset de leide. Nå bor de hos oss mens huset repareres for vannskadene. Vi takker Gud for at Han bevarte dem og babyen i mors liv.

Det rare bygget vårt ble igjen til velsignelse for de mange. Mens de fleste hus ikke hadde vann i kranene, rant det både kaldt og varmt vann i kirken. Vi kunne sette opp en plakate på veggen at «her er det vann», og folk vi ikke kjente, kom og brukte dusjer og bad og vaskemaskin. Flere overnattet også. Vi har også fått mange gaver fra Norge, og kunne derfor støtte to menigheter som fikk ødelagt sine 1. etasjer. Den ene fikk halvannen meter høyt vann inn.

Det vil ta to-tre år før byens brennerier har klart å ta hånd om alt søppelet som ble til under tyfon 19 og enda en tyfon 13 dager etter. I første omgang ble alt ødelagt husinventar stuert sammen i parker for å rengjøre hus for elvevannsgjørme. I desember ble skrotet flyttet til utkanten av byen nær brenneriene.

Japan og religion

Innbyggertallet i Japan er nå 125 millioner. De fleste her regner seg som shintoister eller buddhister. Shintoismen er egentlig en enkel naturtilbedelse, og man snakker om åtte millioner (!) guder. Sagnet sier at solgudinnens sønn skapte de japanske øyer med sine tårer og at den japanske keiser nedstammer fra denne. I oktober fikk vi en ny keiser og mange religiøse seremonier stadfestet ham og hans hustru som keiserpar, og en ny tidsregning med nytt navn startet.

De fleste shintoistene regner seg også for buddhister. Her er det i hvert fall seks ulike retninger, men de fleste japanere er bundet til japansk buddhisme på grunn av dens oppblanding

HER ER KIRKEDØRENE ALLTID ÅPNE: Da tyfonen herjet i oktober i fjor, kom folk de ikke kjente og brukte dusjer og bad og vaskemaskin. Flere overnattet også.

TÅLTE TYFONEN: Vile kosmos-blomster hjemme i ekteparets hage.

med forfedre-dyrkelse. Eldste sønn har gjerne forfedrealter i sitt hjem, der det settes fram ris og vann hver dag til avdøde foreldre og besteforeldre, og man snakker til sine avdøde der.

Buddhist-prestene tar seg særlig av begravelser. Ved nyttår besøker mange japanere shinto-templer og ber om hell og lykke for det nye året. Velsignelser av barn ved 3,5 og 7 års alder og vielser har også vært vanlig ved shinto-templer.

Hvis vi skal telle dem som er faste kirkegjengere i Japan, blir antall kristne bare vel 0.3 prosent. Forøvrig viser undersøkelser gjort over flere år (i samarbeid med Campus Crusade for Christ) at fire prosent av befolkningen og syv prosent av unge studenter regner seg som kristne. 60 prosent av studenter sier at de vil velge kristendommen hvis de ble nødt til å velge en religion.

I de siste 20 årene har flertallet av unge par valgt kristen vielse, gjerne 70 prosent. I storbyene vokser det fram en del store menigheter som blir godt besøkt av unge mennesker og lovsanger født av japanere øker. Det er et godt tegn. Før sang man mest sanger oversatt fra Vestens salmeskatt.

Vi hadde som vanlig lovsangs- og takkemøte nyttårsaften kl. 11.15. Det var forfriskende å høre en ny møtegjenger, fru Furukawa, takke Gud for at hun hadde lært Jesus å kjenne gjennom prøvelsen i oktober. Vi har fått gå «gjennom ild og vann» som misjonærer, men hele veien har Gud vært med og hjulpet oss til å hjelpe, og gjøre det lille vi kan.

– Vi unge kan forandre verden

Ungdommene var lei av å vasse i plast, og har tatt for seg både besteforeldre og foreldre. Nå har mange fått øynene opp for det lokale klimaprojektet.

TEKST: ANETTE TORJUSEN FOTO: HÅVARD BJELLAND

Vi er i Shashamane i Etiopia, noen timer sør for Addis Abeba. Der holder Kirkens Nødhjelps partner Tamra til. De startet opp som en ungdomsorganisasjon for 15 år siden, og har nå vokst seg til å drive med alt fra seksualundervisning til svangerskapskontroll og helsestasjoner.

Men nå ville ungdommene gjøre noe for jordkloden og klima. Det satte i gang et prøveprosjekt der ungdommene plukker plast i nærmiljøet, fyller plasten med jord og planter grønnsaker i dem. Det vil si at en vanlig flaske klippes til potter.

– Dette er for å øke bevisstheten til foreldre og besteforeldre, og det har det gjort, sier Asalifew Kebede Mengesha, som er ansvarlig for pilotprosjektet og ungdommene.

Han forteller at Etiopia ikke har noen returordninger for plastflasker eller noen bevissthet rundt plast, slik at det bare kastes på gata.

En av dem som er ivrige på prosjektet, er 17 år gamle Kalkidan Gebiremedhn. Hun henter plast, rydder i området og hjelper til med planting og opplæring.

– Folk tror plast er vanlig søppel og hiver det fra seg over alt. Men vi tror at vi sammen kan endre disse holdningene. Jeg ser det allerede, sier hun.

– Så vi må også endre holdninger. Vi ser allerede nå at foreldre og besteforeldre har blitt mer bevisste der vi har jobber med plastprosjektet vårt.

Kirkens Nødhjelps fasteaksjon gjennomføres i år 29.-31. mars. Dette er Norges nest største bøsseaksjon, og engasjerer over 40.000 bøssebærere i hele Norge. I 2019 samlet aksjonen inn over 32 millioner kroner til Kirkens Nødhjelps arbeid. Mer informasjon: fasteaksjonen.no

PLANTER GRØNNSAKER I PLASTAVFALL: – Jeg oppfordrer alle unge til å jobbe sammen for en renere verden. Vi ser at plastprosjektet allerede har startet en forandring, sier Asalifew Kebede Mengesha.

DRAUMKVEDET PÅ TRETTANDAGEN:

Lajla Storli syng den noko gamalmodige teksten med klår diksjon, utan at eg heilt klarar å leva meg inn i det tekstlege. Det er meir stemninga, måten dei tre musikarane vev seg inn og ut av den repeterande songen, gjev plass til kvarandre og let diktet pusta.

«En attegloyme fra længst henfarne dager»

Orda over tilhører folkloristen Moltke Moe, som skreiv dei om sitt fyrste møte med Draumkvedet – som nok ein gong blei framført i Storetveit kyrkjelyd på trettandags jul.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Draumkvedet er Noregs einaste såkalla visjonsdikt; forteljingar om ferder til den andre sida, og er slik i slekt både med «Den guddommelege komedien» av Dante Alighieri (1265-1321), det irske Tundals visjon (1349) og det islandske Sólárljóð (Solsongen) frå 1200-talet.

Diktet fortel om Olav Åsteson, som la seg ned på julekvelden og fall i djup søvn. Trettandags jul vaknar han medan folk er på veg til kyrkja. Medan han sov, har han sett livet etter døden, korleis synder vert straffa, og fått ein glimt av Himmelriket. Olav rir difor til kyrkja for å fortelja om det han har sett.

Ein veit ikkje kven som har skrive Draumkvedet eller når det blei til, men innhaldet tyder på at det må ha oppstått før reformasjonen kom til Noreg (1537). Sidan har det overlevd via ein muntleg kvedartradisjon i Telemark, heilt fram til brotstykket blei nedteikna av ivrige folkeminnegranskarar – blant andre Jørgen Moe.

«EN SUNKEN TID»

Ein av sønene hans, Ingebret Moltke Moe (1859-1913), var Nordens første professor i folkloristikk, og tok på seg oppgåva med å setja saman ei samanhengande utgåve av Draumkvedet. Han skriv sjølv om sitt første møte med det mektige visjonsdiktet – i «*en fattig husmandsstue høyt oppe i en avdal*», der ei gamal kvinne sat ved grua og sang.

«Det var som jeg så ind gjennom torv og sten til en sunken tid, en tid med oprindelig og dimensioner av vidunderlig enkelhet. Men så fjern, så fjern. Den gamle sat for mig som en attegloyme fra længst henfarne dager».

Slik kjennes det også i vår tid, og difor passar det bra at årets kvedar, Lajla Storli frå Kvalvik i Hardanger, startar framføringa i Storetveit kyrkje med å lesa opp Moes poetiske ord. Då har me allereie blitt sett i den rette stemninga gjennom tre gamle musikkstykket, framført av Steinar Ofsdal på fløyte og Espen Wensaas på det bouzouki-liknande strengeinstrumentet *cittern*.

Ofsdal opnar med sjøfløyte-slåtten «Huldra spelar inni fjellet» etter Torbjørg Fykerud, deretter får me to duettar mellom dei to musikarane: «Lamento di Tristano» (ein italiensk melodi frå 1200-talet) og den noko meir kjende «Quand je bois du vin clair» (ein såkalla fransk «tourdion» frå renessansen) – den fyrste melankolsk og nedstemd, den andre lys og dansande. Slik har dei allereie gjeve oss ei fin ramme å setja Draumkvedet inn i; dette er musikk og ord som vekslar mellom lys og mørke, godt og vondt, glede og sorg.

«SÅLE-MIKKJEL BLES I LUREN»

For Olav Åsteson har som nevnt vore på ei draumereise inn i Dødsriket, der han har sett alle sider av jordelivet, samt korleis gjerningane våre på denne sida blir løna når «*tunga talar, og sanning svarar på domedag*». Den nesten fullsatta kyrkja blir

dregen med i diktet nesten frå fyrste stund, i og med at publikum blir oppmoda til å syngja med på refrenga – ja, det er nesten så veggen mot fortida blir løfta vekk, medan dei tre folkemusikarane tek oss med tilbake til tida då diktet blei til.

Lajla Storli syng den noko gamalmødige teksten med klår diksjon, utan at eg heilt klarar å leva meg inn i det tekstleige. Det er meir stemninga, måten dei tre musikarane vev seg inn og ut av den repeterande songen, gjev plass til kvarandre og let diktet pusta.

Slik får me både klagande fløytespel og djupe celloonar frå Ofsdal og lyriske strengparti frå Wensaas – som mot slutten byter frå cittern til mandolin. Innimellom syng Storli utan musikalsk følgje, klårt og skinande, nokon gongar i duett med Ofsdals mørke tenor.

Så skiftar diktet både i kraft og intensitet, det er som om det byggjer seg opp mot eit klimaks. Ofsdal bles i eit bukkehorn – medan Storli kvedar at «*sankte såle-Mikkjel, han blæs i luren lange*». Og såle-Mikkjel, det er erkeengelen Mikael, som på domens dag skal vege sjelene på vekta si.

Ofsdal legg bogen på celloen og gjev oss nokre alvorstunge drone- tonar. «*Tunga talar, å sanning svarar på domedag*» syng dei saman, før Storli avsluttar med ei dobbeltbotna oppmoding til oss alle: «*Statt upp Olav Åsteson, du som heve sovi so lengje*». For draumeverda; liknar ikkje den litt på det vakne livet?

DOMMEN OVER OSS SJØLVE

– Det er mange ting du kan dra inn på innhaldet i Draumkvedet også i vår tid, seier Lajla Storli til Menighetsbladet etter konserten, og etter at dei tre musikarane har fått både ståande applaus og blomar.

– Diktet handlar mykje om gode og vonde gjerningar. Dette òg kan stå som bilete på at me dømer oss sjølve hardt. Me held jo reine dommedag over oss sjølv når me seier at me synest at me ikkje er flinke eller gode nok.

– *Me snakkar oss sjølv ned?*

– Ja, så kanskje me kan bruke Draumkvedet som ein lede-tråd til å vere litt snillare med oss sjølv.

– *Eg likte at dåke gjorde det dramatisk på slutten – med desse langstrakte cellotonane, seier eg.*

– Ja, eg måtte lage litt helvete, smiler Steinar Ofsdal, som seier seg særns nøgd med publikum.

– Berre det at dei tok denne ikkje-metriske takten – at det eigentleg er ein snakkerytme i songen – dei var så med på det, seier han, med henvising til allsongen på refrenga.

OPPHAV I MUNTLEG TRADISJON

Ofsdal forklarar at kveding er ei muntleg forteljarform, der melodien forandrar seg etter som teksten er lang eller kort – og at det eigentleg ikkje er nokon fast takt. Slikt er ikkje lett å nedteikna i noteskrift, og det er her den muntlege tradisjonen med overlevering frå slektsledd til slektsledd kjem inn som ein viktig kulturberar.

– *Du snakka litt om dette i innleiinga til konserten, då du sa at du hadde lært den gamle sjøfløyte-slåtten direkte frå Torbjørg Fykerud, som var fødd i 1828?*

Fakta

Draumkvedet i Storetveit

PRAKTUTGÅVE FRÅ SAMLAGET:
Moltke Moes restituerte versjon av Draumkvedet – saman med nokre av Gerhard Munthes illustrasjonar frå utgåva som kom i 1904 – blei nytutgjeven av Samlaget forlag i 1993.

Draumkvedet-tradisjonen i Storetveit kyrkje byrja fredag 13. februar 1998 – der Sondre Bratland framførte utdrag frå visjonsdiktet på ein konsert med religiøse folketonar ved Iver Kleive (orgel) og Kjersti Wiik (song). Kvart år sidan har Draumkvedet vorte framført i Storetveit kyrkjelyd på trettandags

jul (6. januar) – fram til 2017 i Fantoft stavkyrkje, sidan i Storetveit kyrkje. Brynhild Utne har vore primus motor sidan byrjinga, men gav frå seg stafettspinnen til kantor Jostein Aarvik i 2018. Kvedarar og musikarar har vore:

- 1999: Magne Skrede (musikklærer frå Nordfjord/Bergen)
- 2000: Ellen Bojer Nordstoga (lærer/fylkesmusikar frå Vinje)
- 2001: Dagne Groven Myhren (professor ved Universitetet i Oslo)
- 2002: Øyonn Groven Myhren (frå Oslo)
- 2003: Halvor Håkanes (frå Tinn i Telemark/Nesodden)
- 2004: Ingwill Marit Buen Garnås (frå Venabygd i Telemark)
- 2005: Berit Opheim (frå Voss)
- 2006: Åsmund Nordstoga (frå Vinje/Oslo)
- 2007: Linda Røyseth (frå Meland)
- 2008: Jon Svartdal og Sara Telnes Fjågesund (frå Bø og Seljord), med Torgeir Straand på fele (frå Telemark)
- 2009: Olav Sem (frå Heddal)
- 2010: Kim Andre Rysstad (frå Setesdal/Voss)
- 2011: Ingebjørg Harman Bratland (frå Vinje i Telemark)
- 2012: Asne Sunniva Søreide (frå Tysnes/Bergen)
- 2013: Bjørn Sigurd Glorvigen (frå Dovre/Oslo)
- 2014: Unni Løvlid (frå Nordfjord)
- 2015: Ingebjørg Lognvik Reinholdt (frå Seljord)
- 2016: Stein Versto (frå Vinje i Telemark)
- 2017: Knut Erik Jordstøyl (frå Vinje i Telemark) saman med Torgeir Straand på fele (frå Bø i Telemark)
- 2018: Sigrid Moldestad (frå Nordfjord/Bergen). Akkompagnerte seg sjølv på fele
- 2019: Berit Opheim saman med Per Jørgensen (trompet) og Sigbjørn Apeland (orgel)
- 2020: Lajla Storli saman med Steinar Ofsdal (fløyter og cello) og Steinar Wensaas (cittern og mandolin)

– Den melodien har nok gått gjennom nokre ledd sidan ho levde, ja, og blitt litt forandra for kvar gong – men antakeleg ikkje så mykje, seier han.

– No skal ein gjerne finne fram til sitt eige uttrykk, men det betyr ikkje at ein skal gjere noko heilt annleis. Knut Buen seier at ein først skal ape, så skape; at ein faktisk kopierer læremeisteren sin – og så blir det annleis uansett.

– Det er fint at folkemusikken har ei slik autentisk kjensle, legg Storli til.

GAMALT DIKT MED AKTUELL BODSKAP: – Kanskje me kan bruke Draumkvedet som ein lede-tråd til å vere litt snillare med oss sjølv, seier Lajla Storli, som framførte det gamle visjonsdiktet saman med Steinar Ofsdal (til venstre) og Espen Wensaas (til høgre).

MUSIKK MED KANTAR

– Eg synest også at det er folkemusikarar som skal halde på med renessansemusikk og middelaldermusikk, seier Ofsdal.

– Dette har liksom vore dei klassiske musikaranes domene, men dei spelar den jo berre som romantisk musikk, medan me framfører den med autentisitet. Eg brukar ikkje ord som rett eller gale, men kanskje folkemusikarane får betre fram korleis den var opphavleg.

– **At det ikkje treng å vere så straumlinjeforma og pent, liksom?**

– Jau, det synest eg at det skal vere. Det skal vere ordentleg spela.

– **Men er det ikkje slik at musikken mistar noko om du ikkje får litt kantar og feilskjær?**

– Du må kjenna at det er eit menneske som spelar, men det gjer ein som oftast, seier Storli.

– Eg hadde ein del rufs i dag som eg var misnøgd med, men så tenkte eg at ok, det gjer ingenting, medgjev Ofsdal.

– Det var veldig kult, eg synest rufs er kult, seier Storli.

– Noko rufs er kult, men ikkje alt, seier Ofsdal.

– Ja, alt har ein balanse, seier Storli.

NÅR FØTENE SPELAR MED

– Det er også noko med at dei ulike sjangrane har ulike måtar å tilnærma seg stoffet på, seier Espen Wensaas.

– Folkemusikarar har dansespekinga. Den nærleiken ein då får til publikum er annleis enn den dei klassiske musikarane får.

– **Ja, for mykje av renessansemusikken var vel laga for dans?**

– Ja, og det var jo dansar det me spela i innleiinga i dag.

– Dans er kjempeviktig; det er ein del av alt, filosoferar Storli.

– **Slik som i «Tre nøtter til Askepott», der dei spelar opp til dans med den same melodien, på nytt og på nytt?**

– Ja, du-du-du-dududu (syng ho). Den kan eg utanboks, for den har eg høyrte mykje på.

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein, Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70 • www.thk.no

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg? Årlig besvarer vi omkring 200 000 henvendelser på telefon og internett, likevel er det en av tre som ikke får svar.

Les mer og meld din interesse på kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir mening.

Kjære leser!

Bladet du nå holder i er et resultat av innsatsen fra mange frivillige fingre. Likevel er det en del kostnader med produksjonen av hvert blad.

Stor takk til alle dere som har bidratt økonomisk til bladet, dette er med på å gjøre det mulig å utgi bladet. Vi er frimodige nok til å vedlegge en giro i dette bladet i håp om mulig bidrag til fortsatt utgivelse.

Det er mulig å få skattefradrag på gaver der totalt årsbeløp overstiger kr 500.

På forhånd takk til de som finner anledning!

Vennlig hilsen Bjørn Otto Aarheim,
styreleder for menighetsbladene i Åsane prosti

Kirken kartlegger LHBT-utfordringer

Kirken gjennomfører nå en større arbeidslivsundersøkelse om utfordringer på arbeidsplassen for kirkelig ansatte med LHBT-identitet.

TEKST: KIRKEN.NO

VIKTIG KARTLEGGING: – Jeg oppfordrer alle ansatte til å svare på spørreundersøkelsen når den sendes ut, sier Arne Grønningsæter, her sammen med Eleanor Brenna. (Foto: Heidi Olsen/Kirkerådet)

– Vi mangler ikke bare kunnskap om arbeidsforholdene blant LHBT-personer i Den norske kirke. Vi har også lite kjennskap til holdninger til LHBT blant ansatte i Den norske kirke generelt, sier Eleanor Brenna, som leder Kirkerådets LHBT-utvalg.

– Jeg er veldig glad for at denne undersøkelsen nå skal gjennomføres. Dette vil gi oss viktig kunnskap om hvordan det er å være kirkelig medarbeider med LHBT-identitet. Ikke minst er det viktig for oss som arbeids-

giver å ha slik kunnskap. Kirken skal være et trygt og inkluderende arbeidssted – for alle, sier lederen i Kirkerådet, Kristin Gunleiksrud Raaum.

Undersøkelsen vil spørre om erfaringer fra rekrutteringsprosesser, samarbeid mellom ulike grupper ansatte (og frivillige), opplevd diskriminering knyttet til legning, kultur for uenighet og endringer etter Kirkemøtets vedtak om vigselsturgi i 2017.

Undersøkelsen omfatter alle ansatte i Den norske kirke, både i de kirkelige fellesrådene, bispedømmene og Kirkerådet. Den vil bestå av en kvalitativ del med dybdeintervju blant et utvalg ansatte, samt masseundersøkelse blant alle ansatte. Undersøkelsen skal etter planen sendes ut i månedsskiftet januar/februar 2020.

Kirkerådets LHBT-utvalg ble nedsatt på Kirkerådets møte i september 2018. Utvalget har en toårig funksjonsperiode og skal jobbe ut 2020. Medlemmer i utvalget er Eleanor Brenna (leder), Alex R. Døsvik, Kai Steffen Østensen, Jan Otto Myrseth, Halvor Moxnes, Kristine Sandmæl og Linn Maria Kierulf.

Som en del av mandatet skal det gjennomføres en arbeidslivsundersøkelse. Det er Fafo i samarbeid med Kifo som står som ansvarlig for gjennomføringen med prosjektledelse fra Fafo. Prosjektleder er Arne Grønningsæter.

Bibeldagen i Bergen

Tradisjonen tro inviteres det til økumenisk samling i Nygård kirke for Bergen og omland på bibelsøndagen 9. februar.

Årets prosjekt er bibler til Kina, og vi får i den anledning besøk av Kua Wee Seng, som er leder for bibelarbeidet i Kina for De forente Bibelselskaper, sammen med leder for Det norske bibelselskaps bibelmisjon Bernt G. Olsen.

Det kommer også andre gjester med kjennskap til Kina.

Nygård kirke, søndag 9. februar kl. 18.00

LEDER BIBELARBEIDET I KINA: Kua Wee Seng fra Singapore er styremedlem i Amity Press, som eier det store bibeltrykkeriet i Nanjing, og er leder for bibelarbeidet i Kina i regi av De forente Bibelselskaper.

En annonse i menighetsbladet når de fleste husstander i Osterøy, Biskopshavn og bydelene Åsane og Arna.

For annonsering - kontakt Torill Hatlebrekke Husebø på

M: 99550787
epost: thh@bkkfiber.no

www.eidsvaagauto.no – Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri
Lakkeringsverksted
Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

Tlf. 55 25 10 20

ADVOKATGRUPPEN BERGEN

• Arv/gaver • Familie • Ektepakter • Samliv
• Kontrakter • Kjøp/salg • Trafikk- og transportrett.

15 prosent rabatt til nye klienter fra Arna, Åsane og Osterøy! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen • Telefon: 920 41950
E-post: bernhard.hauge@agbergen.no • www.agbergen.no

Advokatfirmaet

Sigrun Pedersen M.N.A.

Arv/gaver

Barnerett

Familierett

– sambo/ekteskap

Samlivsbrudd

Kjøp/salg fast eiendom
– bolig/hytte

Littleåsv. 49, 5132 Nyborg.
Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)

Tlf.: 55 18 86 00

advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

Rolf's Matbu og Selskapsservice

EIDSVÅG I ÅSANE • 29 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 901 58 960 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

JC INTERIØR

Besøk en av Norges største shop in shop

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg

Tlf. 55 53 98 40

www.jcinterior.no

LENE BJERRE DESIGN

Herlige ullklær til hele familien får du på **Janus Kultursenter**, Espeland eller på nett: www.janus.no

JANUS
KULTURSENTER
SINCE 1895

I ÅSANE KIRKE

Babysang for de minste

› Mandag og torsdag kl 12.00

Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barnesanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

- › Løvegjengen (4-åringer)
- › Førskolegruppe
- › Formingsaktiviteter
- › Leker og materiell
- › Lekerom og gymrom
- › Snekkerbod

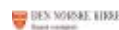
Andre aktiviteter og fellesarrangementer

- › Felles samlingsstund
- › Karneval og julefest
- › Turdager/utflukter
- › Åpne familiedager
- › Internasjonal dag
- › Babymassasjekurs

Se vår hjemmeside www.aasanemenighet.no og

Stjernen Åpen barnehages Facebook-side «Stjernen Åpen barnehage». Her finner du info om hva som skjer i tiden som kommer. Har du spørsmål? Kontakt styrer Kate Bølstad: 55 36 22 62 / 917 24 471.

Hjertelig velkommen!

www.aasanemenighet.no

Det er ingen selvfølge at noen ordner bursdagsgave

Tusenvís av barn i Norge opplever at det knyter seg i magen hver dag.

Vil du hjelpe familier som sliter med alkohol- og rusproblemer?

Send VIPPS til 13130 (valgfritt beløp)

Send SMS "BK VENN" til 2210 (kr. 100)

Juleevangeliet 2019-filmen sett 400.000 ganger

– Vi ønsket å formidle juleevangeliet så enkelt som mulig, fortalt av folk, sier kirkerådsleder Kristin Gunleiksrud Raaum.

TEKST OG FOTO: KIRKEN.NO

– Juleevangeliet er kalt verdens vakreste tekst. Den forteller om at Gud ble menneske, midt blant helt vanlige folk. Dette er en tekst mange har et godt og sterkt forhold til, sier hun.

I filmen, som ble lansert i midten av desember, blir juleevangeliet lest av mennesker som på ulikt vis var aktuelle i 2019. De to smilende seksåringene startet i første klasse, Olav Thon giftet seg i høy alder, noen har gitt ut bok, andre har vært godt synlige i politikken, og en kjent idrettsutøver fikk livet snudd opp ned på grunn av kreftsykdom.

– Å høre og se en så kjent tekst lest av mennesker man vanligvis ser i en annen kontekst, har opplagt gitt ny dybde. I løpet av to uker, fram til nyttår, ble filmen sett mer enn 400.000 ganger i sosiale medier. Mange har kommentert at de er rørt, glade og at de har valgt å se den flere ganger, forteller Gunleiksrud Raaum.

Filmen kan sees på Den norske kirkes nasjonale Facebook-side ([facebook.com/watch/dennorskekirke](https://www.facebook.com/watch/dennorskekirke)). Totalt har det vært 25.800 reaksjoner, kommentarer og delinger av filmen. Bare noen titalls kommentarer har vært negative.

FRA FOLKET TIL FOLKET: – Engelen sier at han kommer med en glede som er for hele folket, og da syntes vi det var fint at det var folk som leste evangeliet, sier Kristin Gunleiksrud Raaum, leder i Kirkerådet.

Biskopshavn kirkes formiddagstreff

- 20. februar: Bjørg Eriksen: Salmeforfatter Elias Blix
- 5. mars: Ingjerd Johansen: Om kirkeklokkene
- 19. mars: Pensjonistorkesteret
- 2. april: Anne Karin Unneland: Fars historie fra tysk krigsfangenskap, og mitt møte med dagens unge som annen generasjons tidsvitne.
- 16. april: Harald Myklebust: Per Sivle. «Mellom tru og tvil i hans møte med harde realiteter.»
- 30. april: Utlodning
- 14. mai: Vårfest med barnekorene
- 28. mai: Vårtur
- Vi starter med gudstjeneste kl. 11.30, og går deretter inn til mat og kulturinnslag kl. 12.00.

VELKOMMEN!

Barnekorene besøker eldretreffet

Vårprogram for Biskopshavn YMC

- **Onsdag 26. februar:** Askeonsdag. Vi innleder fastetiden med kveldsgudstjeneste og kveldsmåltid sammen med resten av menighetene.
- **Onsdag 18. mars:** «Ikoner – vindu til den guddommelige verden» ved Solrunn Nes, som er en av Norges fremste eksperter på ikoner. Hun vil lære oss om denne gamle og fortsatt aktuelle kunstformen.
- **Lørdag 21. mars:** Distriktskonferanse. Os menighetshus kl.10-14.
- **Onsdag 13. mai:** Vandring i Fjellveien ved Harriet Garlid. Hun er oppvokst like ved Fjellveien, og blir en lokalkjent guide gjennom Bergens mest berømte vei.
- **12.-14. juni:** Regionskonferanse i Mandal. Kanskje fellestur for kretsen? Dette kan også gjerne kombineres med en større sommertur.

Hvis du aldri har vært på samlingene våre: Vær ikke redd for å ta en tur innom, vi har et godt program og trivelig miljø! Klubben er knyttet til KFUK-KFUM, nasjonalt og internasjonalt (YMCA). Vil du vite mer, så kan du kontakte styret: Solveig Skaar (5533.0088), Astrid Johansson (4811.2362), Bjørn Nygaard (9386.8040) eller Nils Agnar Eldholm (9283.7577)

FEM ORDINANDER: Biskop Halvor Nordhaug ordinerte/vigslet denne søndagen hele fem prester, og uttalte fornøyd at han gjerne ville vigsle enda flere ved fremtidige anledninger. Jørgen Grimelid står helt til venstre. (Foto: Edvin Bratli)

– Du er god og du duger!

Biskop Halvor Nordhaug holdt en varm og inntrengende tale da Jørgen Grimelid og fire andre kandidater ble ordinert til prest.

TEKST: THRUDE DEISZ

Jørgen Grimelid opplevde det å bli prest som et kall som alltid hadde vært der – men forteller at han på grunn av andre yrkesvalg og studier til tider hadde «rotet seg bort». Et kall er imidlertid ikke noe man kvitter seg med over natten. Det ble i mange år værende som et slags underliggende «gnag». Men en onsdag i juni 2005 kom det store «brekkpunktet».

– Jeg satt kontoret og ba Gud lede meg inn på den veien jeg skulle gå resten av livet. Dét gjorde han!

Bare noen måneder senere gikk Jørgen tilbake til arbeidet som anestesisykepleier – en jobb i turnus han hadde gjennom hele teologistudiet. Og i stedet for å ergre seg over tapt tid, fokuserte han på hvordan alt han hadde erfart og lært i livets skole hadde utvidet horisonten hans og faktisk kunne være en fin innfallsvinkel til prestegjeringen. Og så gikk han virkelig i gang med teologien. Det er aldri for sent!

Bare måneder etterpå gikk han tilbake til arbeidet som anestesisykepleier, en jobb i turnus han hadde gjennom hele teologistudiet.

Ingen «broiler» rett fra skolebenken

Da han kom for å «gå i lære» i Biskopshavn menighet, var

det en kunnskapsrik og reflektert mann med bred yrkeserfaring fra sykehus og høyskoler som kom til oss. Master fra psykologisk fakultet var ikke noe minus for en teologistudent, ikke sosialøkonomi, pedagogikk og lederopplæring heller.

Der satt et lyst og lærenemt hode på denne – en smule «tilårskomne»? – studenten. Han var innom både NLA OG Menighetsfakultetet. Der måtte ha vært enkelte kjelker til hinder i utdannelsen; man sover seg neppe til en teologisk embetseksamen?

– Den største utfordringen min underveis i teologistudiet var manglende pålitelig studieveiledning, sier Grimelid med ettertrykk.

– Derfor var det å hospitere som vikarprest hos Tor Martin Koppang gull verdt for meg. Jeg kunne ikke fått en bedre læremester.

Han berømmer også Biskopshavn menighet som åpen og inkluderende, med et godt læringsmiljø og en sammensveiset stab med vilje og evne til å forsøke nye ting og samtidig ta vare på gamle goder.

Tok praktikum i Tromsø

Det han i første omgang ville var å studere en menighet fra innsiden; bli kjent med en prests daglige liv og virke og få noen av de erfaringene som en fremtidig menighet muligens ville forvente at han hadde. Spesielt husker han det første menighetsrådsmøtet i Biskopen. Det gikk over all forventning. Her var det god ledelse, med rom for meninger, nytenkning og visjoner for fremtiden.

Ellers nevner han KUN (Kirkelig utdanningscenter i Nord-Norge) i Tromsø som et fantastisk utdanningssted (forøvrig det som i dag er med på å utdanne flest teologer i landet). Her tok han praktikum. Det foregikk som bolker der man ukependlet, fire uker høst og fem om våren.

Rektor på KUN sørget for kontakt med Karmel-klosterets blide nonner, og i et tilstøtende hybelhus der ble han ønsket hjertelig velkommen til et utmerket og rimelig husvære de ukene han trengte det. Han understreker også hvor viktige hans kone Ann Brit og barna Ingrid Helene, Jørund og Vemund har vært i denne prosessen.

– Ann Britt har støttet meg 100 prosent fra første dag, jeg hadde *aldri* klart dette uten henne.

«Du er god og du duger!»

Det har gått noen år siden vi første gang traff teologistudenten Jørgen Grimelid.

Menigheten opplevde bibelkvelder og prekener så kunnskapspekket at det nesten var for mye å «ta inn» på noen timer, og vi har fulgt teologistudenten «vår» med spenning. Jeg er forvisset om at samtlige – med hans mentor, sokneprest Tor Martin Koppang i spissen – gledet seg av hjertet da han søndag 15. desember ble ordinert til prest i Bergen Domkirke.

Samværet for rundt 60 inviterte i Nygård kirke dagen før, var en både festlig og informativ opptakt til denne begivenheten. Ved måltidet i menighetssalen ble det servert en velsmakende viltgryte, bragt til veie av ordinandens jegersønn, og gode taler fra familie og andre som i årenes løp har kommet til å bety mye for ham.

Så var det den store dagen i Domkirken, der biskop Halvor Nordhaug ordinerte hele fem prester, og uttalte fornøyd at han gjerne ville vigse enda flere ved fremtidige anledninger. Og så holdt han en varm og inntrengende tale til ordinandene.

«Du er god og du duger!», sa biskopen, og la til at «hver av dere har kunnskap, erfaringsgrunnlag og temperament. Dette råstoffet – det sier jeg dere; det er godt nok! Dere kan bli bedre; Den Hellige Ånd sørger for det. Dere er en gave til oss. Men ingen kan legge en annen grunnvoll enn den som en gang er lagt: Den er Jesus Kristus!» 1.Joh.3,2.

OPPTAKT TIL ORDINASJONEN: Samværet i Nygård kirke dagen før Jørgen Grimelid ble ordinert som prest var en både festlig og informativ opptakt til denne begivenheten. Frå venstre: Stein Rune Ottesen (fengselsprest i Bergen fengsel), Stein Hugo Fykse (sokneprest i Haus), Tor Martin Koppang (sokneprest i Biskopshavn), Jørgen Grimelid (vikarprest og fungerende sokneprest i Hamre og Hosanger), Gunn Berit Guldbrandsen (sokneprest i Nygård), prost i Åsane prosti, Øystein Skauge (prost i Åsane prosti) og Bernd Krupka (rektor på KUN). (Foto: Edvin Bratli)

2. februar - 5. april

Menighetskontoret:

tlf. 55 36 22 30,
e-post: biskopshavn.menighet.bergen@kirken.no

Sokneprest

Tor Martin Koppang
tlf.: 47481272
e-post: tk258@kirken.no

Kantor

Tonje Eriksen
tlf. 55 36 22 34 / 900 98 551
e-post: ta749@kirken.no

**Kirketjener/
frivillighetskoordinator**

Nadine Larsen
tlf. 55 36 22 35 (priv. 45 80 84 43)
e-post: nh728@kirken.no

Administrasjonsleder

Jan Erik Tangen
tlf. 55 59 71 66
e-post: jt684@kirken.no

Leder for menighetsrådet:

Trosopplærer
Hilde Helen Trøvåg
tlf. 924 08 674
e-post: ht262@kirken.no

Diakonate: henv. Menighetskontoret.**Redaktør:** Magne Fonn Hafskor

Mobil: 922 94 877
e-post: eyecu@online.no

Annonseansvarlig: Torill Hatlebrekke Husebø

Mobil: 99550787/ epost: thh@bkkfiber.no

Redaksjonskomite:

Thrude Deisz, Lise McKinnon,
Nadine Larsen.
Epost: helgredaksjonen@gmail.com

Nettside Biskopshavn menighet:

www.biskopshavnmenighet.no

Nettside Bergens Kirkelige Fellesråd:

www.bkf.no

Kirkens SOS: tlf.: 22 40 00 40

www.kirkens-sos.no

**Neste utgave av Helg over Biskopshavn
kommer ut torsdag 26. mars. Frist for
levering av lokalstoff er fredag 6. mars.
Redaksjonen avsluttes fredag 13. mars.**

Ønsker du
fotbehandling i ditt eget hjem?

**Autorisert foterapeut
kommer hjem til deg!**

Ta kontakt på telefon
55 95 23 43 e. kl 17

2. februar, Kyndelsmesse

Lukas 2, 22-40: «Jesus blir båret fram i tempelet»; 1. Sam. 1,21-28; 1.Joh. 1,1-4

kl. 11.00: Gudstjeneste v/Koppang. Nattverd. Sang av koret Via Vitae. Ei konfirmantgruppe deltar. Takkoffer: Misjonsprosjektet i Estland.

9. februar, Sámannssøndag

Lukas 8, 4-15: «Såmannen og jordsmonnet»; Jesaja 55, 8-13; Hebr. 4, 12-13

kl. 17.00: Supersøndagsgudstjeneste v/ Koppang. Tårnagentene deltar. Takkoffer: Stefanusalliansen.

16. februar, Kristi forklarelsedag

Matteus 17,1-9: «Disiplene får se Jesu herlighet»; 5. Mos. 18, 15-18; Åpenbaringsboka 1, 9-18

kl. 11.00: Gudstjeneste v/Øystein Skauge. Dåp. Nattverd. Takkoffer: Menighetsarbeidet.

20. februar

Formiddagsgudstjeneste kl. 11.30 med påfølgende treff

23. februar, Fastelavnssøndag

Johannes 17, 20-26: «Så kjærligheten kan være i dem»; Høysangen 8, 6-7; 1. Kor. 13, 1-7

kl. 11.00: Gudstjeneste v/Koppang og Martin Nørremark. Nattverd. Presentasjon av den nye kapellanen. Takkoffer: KFUM/K.

26. februar, Askeonsdag

Markus 2, 18-20: «faste».

kl. 19.30: Skriftemålgudstjeneste i Biskopshavn felles med Eidsvåg v/Koppang. Allment skriftemål.

1. mars, 1. søndag i fastetiden

Matteus 4, 1-11: «Jesus blir fristet»; 1.Mos. 2,8-9; 3,1-8; Jakobs brev 1, 12-16

kl. 11.00: Gudstjeneste v/Koppang. Nattverd. Takkoffer: Menighetsarbeidet.

5. mars

Formiddagsgudstjeneste kl. 11.30 med påfølgende treff

8. mars, 2. søndag i fastetiden

Matteus 15, 21-28: «Den kanaaneiske kvinnen»; 1. Mos. 32, 24-30; Jakobs brev 1, 2-8

kl. 18.00: Ung messe v/Koppang & Langeland. Konfirmantene fra Biskopshavn og Sandviken deltar. Takkoffer: Misjonsprosjektet i Estland. Etter gudstjenesten er det kirkecaffi og basar til inntekt for misjonsprosjektet.

15. mars, 3. søndag i fastetiden

Lukas 11, 14-28: «Jesu makt over ureine ånder»; 1. Samuelsbok 18, 6-14; Ef. 5, 1-2.8-11

kl. 11.00: Gudstjeneste v/Martin Nørremark. Dåp. Nattverd. Takkoffer: Menighetsarbeidet.

19. mars

Formiddagsgudstjeneste kl. 11.30 med påfølgende treff

22. mars, Marias budskapsdag

Lukas 1, 26-38: «Budskapet til Maria»; Jesaja 7, 10-14; Galaterbrevet 4, 4-7

kl. 11.00: Gudstjeneste v/Koppang. Nattverd. Ei konfirmantgruppe deltar. Takkoffer: Brigdebuilder i regi av Israelsmisjonen.

29. mars, 4. søndag i fastetiden

Johannes 11, 45-53: «Ett menneske dør for folket»; 1. Mos. 22, 1-14; Hebr. 4, 14-16

kl. 11.00: Fellesgudstjeneste i Eidsvåg kirke (NB!) v/Mjeldheim. Takkoffer.

Mandager:

17.30-18.30: Barneklubb 4-7 år
18.45-21.00: Biskopshavn Vokal

Tirsdager:

11.00-12.15: Babysang/babytreff

Onsdager:

10.30-11.30: Trim.

14.30-15.15: Biskopshavn aspirantkor (jenter 1. trinn)

15.15-16.00: Biskopshavn aspirantkor (jenter 2. trinn)

17.00-18.00: Biskopshavn jentekor (3.-5. trinn)

18.00-19.30: Ungdomskor (6. trinn +)

Torsdager:

14.30-15.30: Biskopshavn guttekor (fra 1. trinn og oppover)

2. hver torsdag:

kl. 11.30: Formiddagsgudstjeneste og eldretreff

Datoer for treffene: 20. februar, 5. mars, 19. mars, 2. april, 16. april, 30. april, 14. mai og 28. mai (tur for treffet)

Én onsdag i måneden

...har Y's Men's Club (YMC) møter i "Småsalen". 26. februar, 18. mars, 13. mai

2. april

Formiddagsgudstjeneste kl. 11.30 med påfølgende treff

3. april

kl. 10.00: Barnehagegudstjeneste v/Koppang

5. april, Palmesøndag

Johannes 12, 12-24: « Jesus rir inn i Jerusalem»; 2. Mos. 12, 21-28; Ef. 2, 12-18

kl. 11.00: Gudstjeneste v/Øystein Skauge. Nattverd. Takkoffer: Kirkens SOS.

SLEKTERS GANG

Døpte:

03.11. Nils Toftøy
17.11. Isak Ulvestad Dahle
24.11. Leonora Toen Hvedding
19.01. Kaja Quamme Thomassen
19.01. Kornelia Gummedal-Santos
19.01. Theo Riber Bjerck

Døde:

25.10. Turid Budal
05.11. Jørgen Moe
06.11. Finn Roald Fønnes
10.11. Alf Norman Nilsen
16.11. Magne Storbråten
17.11. Gerda Sævdal
03.12. Lise Johanne Løkeland
03.12. Arne Steen
04.12. Britt Bruhjell
04.12. Marion Dorthea Moe
06.12. Anny Carlson
08.12. Otto Bernhard Fauske
21.12. Terje Gjertsen
25.12. Anna Frølich
03.01. Jan Martin Rasmussen
10.01. Arne Størksen
14.01. Hans Hellebø